

Parlamentul
Republicii Moldova

Legi-08 nr. *297*
12 august 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 180 din 10.08.2021)

Direcția generală juridică a examinat, proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit notei informative, elaborarea proiectului de lege a fost dictată de necesitatea reintroducerii unor reguli transparente și echitabile de numire și alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a Consiliului Superior al Procurorilor după declararea neconstituționalității Legii nr. 193/2019.

Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel domeniul dat ține de competența Parlamentului RM și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituția RM.

În urma examinării prevederilor prezentului proiect, Direcția generală juridică expune următoarele observații:

1. În context general, atragem atenția autorilor asupra necesității respectării următoarelor proceduri legislative obligatorii stabilite de legislație:

- În conformitate cu prevederile art. 35 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament;

- Potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, la proiect se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultărilor publice;

- Potrivit art. 49¹ din Regulament, Comisia permanentă sesizată în fond, are obligația de a organiza consultarea publică a proiectului, iar ulterior de a întocmi și publica sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultărilor publice.

Întru susținerea necesității expuse, menționăm și constatările Curții Constituționale reliefate în Hotărârea nr. 17/2021:

” 28. În acest context, potrivit Comisiei de la Veneția, dezbaterile parlamentare nu trebuie să fie doar incluzive (în sensul implicării tuturor grupurilor politice în Parlament), ci reclamă uneori ședințe cu participanți externi, cum ar fi experții, profesioniștii din domeniul relevant și părțile interesate, de exemplu, cei care reprezintă grupuri etnice, profesionale, religioase etc., afectate de politica în cauză (a se vedea Parametrii cu privire la relația dintre majoritatea parlamentară și opoziție într-o democrație: checklist-ul, adoptat la cea de-a 119-a sesiune plenară (Veneția, 21-22 iunie 2019), CDL-AD(2019)015-e, § 77).

29. De asemenea, cu referire la implicarea sistemului judecătoresc în procesul de reformă a justiției care-i afectează direct activitatea, în Avizul nr.18 (2015), Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni a subliniat importanța participării judecătorilor la dezbaterile privind politica judiciară națională. Consiliul a menționat despre necesitatea consultării reprezentanților sistemului judecătoresc și a participării lor active la elaborarea actelor normative privind statutul judecătorilor și funcționarea sistemului judecătoresc (a se vedea Avizul citat, § 31).”

2. Punctul 1 din art. I al proiectului, în alin. (3) prevede numirea membrilor CSM cu votul a 3/5 din deputații aleși. Atragem atenția autorilor asupra prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr. 27 din 17.11.2015 care stipulează următoarele: ”54. Așadar, potrivit dispozițiilor constituționale, regula care guvernează adoptarea hotărârilor Parlamentului este întrunirea cvorumului decizional minim al majorității simple de voturi, respectiv jumătate plus unu din numărul deputaților prezenți la ședință, excepțiile de la această regulă fiind expres prevăzute de Legea fundamentală. Astfel, Constituția prevede patru situații în care Parlamentul adoptă hotărâri cu votul majorității absolute a membrilor săi, respectiv jumătate plus unu din numărul deputaților aleși, și anume în cazurile care privesc: alegerea Președintelui Parlamentului - art. 64 alin. (2), acordarea încrederii Guvernului - art. 98 alin.(3), adoptarea moțiunii de cenzură prin care se retrage încrederea Guvernului - art. 106 alin. (1) sau adoptarea moțiunii de cenzură în procedura angajării răspunderii Guvernului - art.106/1 alin.(2). De asemenea, Constituția cere întrunirea unei majorități calificate de voturi, respectiv două treimi din numărul deputaților, în cazul revocării Președintelui Parlamentului - art. 64 alin. (2) - și punerii sub acuzare a Președintelui Republicii Moldova - art. 81 alin. (3). Într-un singur caz, Constituția cere întrunirea unei majorități de trei cincimi: alegerea Președintelui Republicii Moldova - art.78 alin.(3). Din analiza acestor dispoziții constituționale rezultă că toate hotărârile adoptate de Parlament, cu excepția celor referitoare la cazurile menționate mai sus, urmează regula stabilită de dispozițiile art.74 alin.(2) din Constituție, respectiv se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Or, Constituția nu face distincție între hotărârile adoptate în funcție de obiectul acestora, iar potrivit principiului „ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus” - unde legea nu distinge, nici interpretul său nu o poate face.”

3. Întru respectarea terminologiei juridice corecte, se propune substituirea sintagmei "automat vacante" conținute în textul din art. I punctul 1 alin. (7) al proiectului, cu sintagma "vacante de drept".

4. Punctul 1 din art. I al proiectului, în alin. (6) prevede oferirea dreptului candidaților la calitatea de membru al CSM, de a desfășura o campanie de promovare. În acest context, constatăm că, autorii nu clarifică modalitatea de petrecere a unei astfel de campanii "electorale", or, textul propus spre adoptare nu specifică acțiunile ce pot fi întreprinse, eventuala acoperire financiară a acestora, precum și nu se specifică dacă campania de promovare poate fi desfășurată în timpul orelor de muncă.

5. Aceleași obiecții le exprimăm și în raport cu prevederile pct. 2 din art. III care prevăd la alin. (3⁴) posibilitatea desfășurării unei campanii de promovare a candidaților la funcția de membru al CSP.

Reieșind din cele menționate, considerăm că asupra oportunității adoptării proiectul legii pentru modificarea unor acte normative nr. 180/2021, urmează să se pronunțe Parlamentul Republicii Moldova în ședință plenară.

Șeful Direcției
Ion CREANGĂ